

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 7. maijā
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 7. maijs
Saņēmējs:	Delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	7799/24
Temats:	2023. gada ziņojums par Eiropas Savienības ārējās darbības instrumentu īstenošanu 2022. gadā – Padomes secinājumi (2024. gada 7. maijs)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi “2023. gada ziņojums par Eiropas Savienības ārējās darbības instrumentu īstenošanu 2022. gadā”, kurus Padome pieņēma 4021. sanāsmē, kas notika 2024. gada 7. maijā.

Padomes secinājumi par 2023. gada ziņojumu par Eiropas Savienības ārējās darbības instrumentu īstenošanu 2022. gadā

1. Padome atgādina, ka ir svarīgi stiprināt ES starptautiskās partnerības, jo īpaši pašreizējā sarežģītajā ģeopolitiskajā situācijā, ko iezīmē Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sekas, arvien lielāka nestabilitāte Tuvajos Austrumos, Sāhelā un citās pasaules daļās, Covid-19 pandēmijas ilgstošās sekas ekonomikas, sociālajā, izglītības un veselības jomā un pašreizējā klimata un bioloģiskās daudzveidības krīze. ES ārējās darbības instrumenti un stratēģija *Global Gateway* ir galvenie instrumenti sadarbībai ar partneriem, multilaterālisma stiprināšanai, demokrātisko vērtību un cilvēktiesību ievērošanai un ES ģeopolitiskās lomas un politikas prioritāšu veicināšanai, izmantojot Eiropas komandas pieeju.
2. Padome atzīmē, ka ES un tās dalībvalstis kopā ir pasaulē lielākais attīstības partneris un tirdzniecības bloks, viens no vadošajiem globālajiem investoriem un otrs lielākais humānās palīdzības sniedzējs. ES un tās dalībvalstis, izmantojot Eiropas komandas pieeju, 2022. gadā kopīgi nodrošināja 92,1 miljardu EUR, kas veido 42 % no globālās oficiālās attīstības palīdzības (OAP). ES un tās dalībvalstis palīdz izskaust nabadzību, novērst klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma ietekmi, vērsties pret nevienlīdzības izpausmēm, tostarp dzimumu nelīdztiesību, un veicināt ilgtspējīgu attīstību, mieru un stabilitāti, tostarp izmantojot humānās palīdzības, attīstības un miera saiknes pieeju un uz vajadzībām balstītu, principiālu un dzimumvērtīgu humanitāro rīcību, kā arī veicinot ilgtspējīgus ieguldījumus, cilvēktiesības, demokrātiju, labu pārvaldību un tiesiskumu. ES ārējie instrumenti ir būtiski, lai palielinātu saskaņotību starp ES attīstības politiku, ārpolitiku, klimata, tirdzniecības un drošības politikām, kā arī demonstrētu ES vadošo lomu pasaulē, atbildību un solidaritāti. Šajā sakarā ES un tās dalībvalstis apstiprina, ka politikas saskaņotība ilgtspējīgai attīstībai ir svarīgs princips, lai panāktu efektīvāku sadarbību attīstības jomā.
3. Padome atzinīgi vērtē gada ziņojumu par Eiropas Savienības ārējās darbības instrumentu īstenošanu 2022. gadā, kas ataino ES partnerības un to rezultātus. Šo partnerību pamatā ir politiskā griba abās pusēs, kopīgas vērtības un intereses, efektīva multilaterālisma princips ar Apvienoto Nāciju Organizāciju kā centrālo elementu, ilgtspējas veicināšana un vispārējo cilvēktiesību, demokrātijas, labas pārvaldības un tiesiskuma ievērošana.

4. Padome atzinīgi vērtē to, ka ziņojumā ietverti svarīgākie aspekti, kas raksturo finansiālo atbalstu, ko ES 2022. gadā sniegusi saistībā ar starptautiskajām partnerībām un attīstības politiku, Eiropas kaimiņattiecību politiku, humāno palīdzību un civilo aizsardzību, ES paplašināšanās politiku, mieru, drošību un aizsardzību, reaģēšanu uz krīzēm un krīzgatavību, cilvēktiesībām un demokrātiju, dzimumu līdztiesību un ES ārpolitikas mērķu atbalstīšanu. Padome arī atzinīgi vērtē ziņojuma centienus parādīt, kā ES ārējā darbība, izmantojot tās dažādos instrumentus, stratēģiju *Global Gateway* un ES paplašināšanās politiku, veicina ES ģeopolitisko lomu, mieru un drošību un politikas prioritātes. Tas ietver – kā arī pārsniedz un papildina – OAP.
5. Padome arī atzīst, ka šis ziņojums sekmē ziņošanu par to, kā tiek īstenota Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un tās 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi šajā rīcības desmitgadē, kā arī Parīzes nolīgums un jaunais Eiropas Konsenss par attīstību. Padome atzīst, ka gada ziņojums ir svarīgs ES ārējās darbības pārredzamībai un pārskatatbildībai, kā arī stratēģiskām pārdomām un komunikācijai. Padome atzinīgi vērtē ziņojumu kā noderīgu pārraudzības instrumentu, ar ko pārbaudīt, kā ES ārējās darbības instrumenti tiek īstenoti salīdzinājumā ar ES stratēģiskajiem mērķiem, tostarp, kā tiek īstenota stratēģija *Global Gateway*.
6. Padome atzinīgi vērtē to, ka uzsvars tiek likts uz ģeogrāfisko nodaļu, kurā aprakstīts, kā ES ārējā darbība veicina ES politikas prioritātes katrā reģionā, kurā tā darbojas. Attiecībā uz tematisko nodaļu Padome jo īpaši pauž gandarījumu par uzvaru uz cilvēces attīstību, tostarp veselību, sociālo aizsardzību, dzimumu līdztiesību, izglītību un pārtikas un uztura nodrošinājumu, kā arī uz klimata pārmaiņu ietekmi. Šajā sakarā Padome atgādina Padomes 2021. gada 14. jūnija secinājumus par cilvēces attīstību.
7. Padome pauž gandarījumu par ziņojumā likto uzvaru uz būtisko atbalstu, ko ES sniedz Ukrainai un kaimiņvalstīm, kuras karš ietekmē, kā arī centieniem novērst Krievijas agresijas kara pret Ukrainu reģionālās un globālās sekas un ietekmi uz visneaizsargātākajām grupām, jo īpaši attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu un enerģētisko drošību. Padome mudina Komisiju turpināt uzsvērt ES atbalstu globālu problēmu risināšanai. Padome pauž gandarījumu par to, ka ES centieni atbalstīt Ukrainu netika veikti uz citu partnervalstu, jo īpaši vismazāk attīstīto valstu un visneaizsargātāko valstu, atbalsta rēķina.

8. Padome uzsver, ka ir jāpieņem integrēta un saskaņota ES reakcija uz ārējām krīzēm un konfliktiem, tostarp izmantojot ES ārējās darbības instrumentus. Šajā ziņā būtiski aspekti ir konfliktu novēršana, izmantojot savlaicīgu analīzi un agrīnu rīcību, atbalsts miera mediācijai un dialogam, miera un noturības veidošana un starptautisku un reģionālu partnerību veidošana miera, drošības un aizsardzības jomā. Elastībai un reaģētspējai ES stratēģijās būs izšķiroša nozīme, lai saglabātu būtiskumu un efektivitāti dinamiskā starptautiskā vidē.
9. Padome atzinīgi vērtē to, ka ziņojumā ir iekļauts ES atbalsts Covid-19 pandēmijas ilgtermiņa seku pārvarēšanai, starptautiskajai gatavībai veselības krīzēm un ES saistības attiecībā uz klimatfinansējumu un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Padome uzsver, ka ir svarīgi ir nodrošināt, lai klimatfinansējums būtu vērsts gan uz klimata pārmaiņu mazināšanu, gan pielāgošanās pasākumiem un sasniegtu visneaizsargātākās kopienas, tostarp mazo salu jaunattīstības valstis (*SIDS*). Padome arī pauž gandarījumu par to, ka ziņojumā uzmanība pievērsta migrācijai un piespiedu pārvietošanai. Šajā sakarā Padome atgādina, cik svarīgi ir, izmantojot Eiropas komandas pieeju, izstrādāt, finansēt un īstenot ES iniciatīvas, ar kurām novērš neatbilstīgu migrāciju un tās pamatcēloņus un pievēršas piespiedu pārvietošanai.
10. Padome uzsver, cik svarīgi ir ES ārējā darbībā ievērot efektīvas attīstības sadarbības principus, jo īpaši, lai nodrošinātu ES ārējo instrumentu operacionālo spēju efektīvi sasniegt mērķrādītājus un mērķus, kas izklāstīti to attiecīgajā tiesiskajā regulējumā, pamatojoties uz Padomes politisko un stratēģisko vadību. Padome atzinīgi vērtē to, ka pastāvīgi uzlabojas Komisijas dienestu un EĀDD ziņošana par konkrētiem ES intervences pasākumu rezultātiem un ietekmi, iekļaujot rezultātu un finanšu pielikumus. Padome mudina Komisiju gaidāmajā ziņojumā vairāk iekļaut datus un rezultātu analīzi par devumu Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (*NDICI*) – “Eiropa pasaulē” mērķrādītājos, kā arī par atbalstu vismazāk attīstītajām valstīm saskaņā ar *NDICI* – “Eiropa pasaulē” regulas 41. pantu. Padome mudina vajadzības gadījumā izmantot pēc dzimuma sadalītus datus.

11. Padome atzinīgi vērtē centienus sasniegt 32,4 % saistību daļu sociālās aizsardzības un cilvēces attīstības atbalstam, 13,6 % – ar migrāciju saistītiem projektiem, 9,2 % – izglītības atbalstam, kā arī virzību uz to, lai 85 % no darbībām veicinātu dzimumu līdztiesību. Padome aicina Komisiju turpināt izstrādāt darbības, reaģējot uz klimata pārmaiņām un aizsargājot bioloģisko daudzveidību, lai sasniegtu mērķrādītājus, par kuriem panākta vienošanās. Padome ņem vērā progresu, kas panākts virzībā uz institucionāliem un stratēģiskiem mērķiem, kuri izklāstīti ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānā (*GAP*) III – vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā, kas tika atzinīgi novērtēts prezidentvalsts secinājumos un atspoguļots gada ziņojumā.
12. Padome atzinīgi vērtē ziņošanu par ES ārējās darbības instrumentu īstenošanu un Eiropas komandas pieejas sasniegumiem, tostarp par stratēģijas *Global Gateway* un Eiropas komandas iniciatīvu īstenošanu. Šajā sakarā Padome ir apņēmusies nostiprināt uzsvāru uz rezultātiem un iekļautību, uzlabot pārredzamību un savstarpēju pārskatatbildību un sekmēt partneru atbildību, lai veicinātu efektīvu attīstības sadarbību un uz vajadzībām balstītu pieeju, kā arī apkarotu korupciju gan kā risku, gan šķērsli attīstībai. Padome arī atgādina, ka Eiropas komandas pieejā visu attiecīgo ieinteresēto personu proaktīva un savlaicīga dalīšanās informācijā, cieša un iekļaujoša apspriešanās, koordinācija, finanšu pārraudzība un elastīgums ir būtisks priekšnoteikums, lai kopīgajām darbībām būtu ilgtspējīga un ilglaicīga ietekme. Padome aicina ES delegācijas pilnībā īstenot savu Eiropas komandā paredzēto koordinatora lomu *NDICI* plānošanā un īstenošanā partnervalstīs, cieši iesaistot dalībvalstu vēstniecības labākas kopdarbības garā. Padome pauž gandarījumu par privātā sektora pastāvīgo iesaisti, tostarp izmantojot Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+) instrumentu.
13. Padome atzinīgi vērtē ziņojuma savlaicīgu publicēšanu saskaņā ar *NDICI* – “Eiropa pasaulē” regulas 41. pantu un novērtē centienus veicināt vienlīdzīgas iespējas un izpildīt pieejamības prasības, kas attiecas uz personām ar invaliditāti, atbilstoši ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām. Padome atgādina, ka ES ārējās darbības iekļautība palīdz mazināt nestabilitāti un nevienlīdzību, vienlaikus atbalstot cieņu un cilvēces attīstību.

14. Padome atzinīgi vērtē jauno pieeju stratēģiskajai komunikācijai ārējā darbībā, ko īsteno Komisijas dienesti un EĀDD. Padome atbalsta stratēģiskās komunikācijas darbības, kā arī minēto darbību stiprināšanu nolūkā apkarot ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos, tostarp dezinformāciju. Stratēģiskā komunikācija vienlaikus galvenās mītnes un ES delegāciju līmenī palielinās ES ārējās darbības ietekmi un pamanāmību, tostarp izmantojot Eiropas komandas iniciatīvas, stratēģiju *Global Gateway* un citas darbības, ko īsteno saskaņā ar Eiropas komandas pieeju, lai risinātu globālas problēmas. Padome mudina Komisijas dienestus un EĀDD turpināt atbalstīt šos centienus ar jaunākajiem ietekmes datiem. Padome atzinīgi vērtē politisko misiju organizēšanu Eiropas komandas pieejā, lai veicinātu ES un tās dalībvalstu kā paļāvību iedvesošā un uzticama attīstības partnera pamanāmību.
-